

	Центральноукраїнський й державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Актуальні проблеми конституційного права України			
		Статус дисципліни Нормативний компонент			
Галузь знань		D бізнес, адміністрування та право			
Спеціальність		D8 Право			
Освітня програма		Право			
Рівень вищої освіти		Другий (магістерський)			
Форма навчання		Денна/заочна			
Курс		1			
Семестр		I			
Обсяг дисципліни		Кредити	4,5	Години	135
		Лекційні			26/10
		Практичні/семінарські			26/12
		Лабораторні			-
		Самостійна робота			83/113
Семестровий контроль		Екзамен			
Викладач		Мілова Т.М., кандидат юридичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри загальноправових дисциплін та державного управління			
Контактна інформація		tmilovanik@gmail.com			
Кафедра		Загальноправових дисциплін та державного управління			
Факультет		Права, бізнесу та адміністрування			
Предмет навчання		Теоретико-проблемні аспекти щодо конституціоналізму та конституційної реформи в Україні взагалі та в умовах воєнного стану зокрема, основ конституційного ладу, конституційно-правового статусу людини та громадянина, форм безпосередньої демократії, організації та діяльності органів державної влади, органу конституційної юрисдикції, адміністративно-територіального устрою України, місцевого самоврядування, а також методичні засади застосування норм конституційного права у практичній діяльності.			
Мета		Метою навчальної дисципліни є вивчення проблемних аспектів конституційно-правових явищ, інститутів і норм вітчизняного конституційного права, процесів, пов'язаних з їхнім становленням, розвитком та функціонуванням.			
Компетентності		У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності: - здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права (ІК). - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1); - здатність до пошуку, оброблення а аналізу інформації з різних джерелі (ЗК3); - здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6) - здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК7);			

	- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК1); - здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні (СК3); - здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (СК5); - здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК6); - здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (СК7); - здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів (СК11); - здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією (СК13).
Програмні результати	У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набудуть навичок: - оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (РН1); - проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (РН3); - здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки (РН4); - обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН6); - дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (РН7); - оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (РН8); - використовувати передовізнання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції (РН11); - аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів (РН13);
Зміст дисципліни	РОЗДІЛ 1 Тема 1: Основні положення теорії конституціоналізму

	Тема 2: Конституційна реформа в Україні: проблеми та перспективи. Тема 3: Проблеми реалізації конституційно-правового статусу людини і громадянина в Україні Тема 4: Актуальні проблеми конституційних основ безпосередньої демократії в Україні РОЗДІЛ 2 Тема 5: Проблеми парламентаризму в Україні Тема 6: Проблеми конституційно-правового статусу Президента України Тема 7: Актуальні проблеми органів виконавчої влади в Україні Тема 8: Актуальні проблеми судової влади в Україні Тема 9: Проблеми територіального устрою України та місцевого самоврядування в Україні РОЗДІЛ 3 Тема 10: Становлення та перспективи конституційної юрисдикції в Україні. Тема 11: Порядок формування, структура та організація роботи Конституційного Суду України. Тема 12: Функції та повноваження Конституційного Суду України крізь призму проблемності. Тема 13: Інститут конституційної скарги в Україні. Тема 14: Правові позиції Конституційного Суду України
Критерії оцінювання роботи студентів	Критеріями оцінювання є: усної відповіді: - повнота розкриття питання; - логіка викладання, культура мови; - емоційність та переконаність; - використання основної та додаткової літератури; - посилання на норми чинного законодавства; - аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки. виконання письмових завдань: - повнота розкриття питання; - цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; - акуратність оформлення письмової роботи; Семінарські заняття оцінюються: від 1 до 3 балів, кожна контрольна робота – до 5 балів, самостійна робота – до 10 балів, доповнення – до 3 балів. Поточний контроль включаючи самостійну роботу та контрольну роботу – до 60 балів Перескладання пропущених занять, контрольної роботи проводиться на консультаціях за тими ж критеріями.
Політика курсу	Політика курсу передбачає: - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях. Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів НПА);

	- списування та плагіат.
Інформаційне забезпечення	Онлайн-ресурси: - Головний правовий портал України. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua - Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua - Сайт Верховної Ради України (законодавство). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main - Сайт журналу «Право України». URL: http://pravoua.com.ua/ http://www.ligazakon.ua/ - Центр європейського і порівняльного права. URL: http://www.ecle.gov.ua/ - Центр розвитку українського законодавства. URL: http://www.ulde.kiev.ua/news.php
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторії корпусу № 1 ЦДПУ ім. В.Винниченка, мультимедійне обладнання або ноутбук, смартфони, презентаційні матеріали до курсу, навчальна та наукова література. Нормативно-правові акти 1. Конституція України від 28.06.1996 р.; в ред. від 01.01.2020 р. 2. Закон України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» від 08.07.2011 р. 3. Виборчий кодекс України від 19.12.2019 р. 4. Закон України «Про громадянство України» від 18.01.2001 р. 5. Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20.10.2014 р. 6. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04. 2014 р. 7. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. 8. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 13.07.2017 р. 9. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21 травня 1997 р. 10. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. 11. Закон України «Про політичні партії в Україні» від 05.04.2001 р. 12. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22.09.2011. 13. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010 р. 14. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.0.2015 р. 15. Акти Конституційного Суду України. Офіційний сайт Конституційного Суду України. URL: https://ccu.gov.ua/index.php 16. Положення про Секретаріат КСУ URL: https://ccu.gov.ua/storinka/yurydychni-dokumenty 17. Положення про патронатну службу судді Конституційного

Суду України URL:

<https://ccu.gov.ua/storinka/yurydychni-dokumenty>

18. Інструкція зі справочинства в Конституційному Суді України URL: <https://ccu.gov.ua/storinka/yurydychni-dokumenty>

19. Правила внутрішнього трудового розпорядку в Конституційному Суді України URL:

<https://ccu.gov.ua/storinka/yurydychni-dokumenty>

20. Правила внутрішнього службового розпорядку в Конституційному Суді України URL:

<https://ccu.gov.ua/storinka/yurydychni-dokumenty>

21. Комунікаційна стратегія Конституційного Суду України на 2022-2025 роки URL:

<https://ccu.gov.ua/storinka/yurydychni-dokumenty>.

Література:

1. Гончаров В.В. Міжнародний захист прав людини. Навчальний посібник для підготовки для ЄФВВ. Юрінком Інтер. 2025. 300 с.

2. Конституційне право України: прагматичний курс. Навч. посібник. Одеса: Юридична література, 2017. 256 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7800/Konst%20pravo%20pragmat%20kurs.pdf?sequence=3&isAllowed=y>.

3. Конституційне право. Підручник за заг. ред.. М.І. Козюбри. ОБСЄ. Київ: ВАІТЕ. 2021. 528 с. URL: https://www.osce.org/files/f/documents/9/d/489959_1.pdf.

4. Конституція України. Науково-практичний коментар [текст] Станом на 15 травня 2018 р. / за заг. ред. Чижмарь К. І. та Лавриновича О. В. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2018. 290 с.

5. Кузуб О.О., Павшук К.О. Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції та його роль в механізмі реалізації та захисту конституційних прав та свобод людини й громадянина. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №2. С. 78-97.

6. Мілова Т.М. Юридична природа забезпечувального наказу Конституційного Суду України. *Наукові записки*. Серія: Право. 2021. Випуск 9. Кропивницький : ТОВ «Полімед-Сервіс», 2021. С. 19-24.

7. Мілова Т.М., Трошкіна К.Є. Захист прав людини через призму практики Конституційного Суду України. Актуальні проблеми правознавства. 2025. Випуск 1 (41). С.209-214.

8. Олійник А. Актуальні проблеми конституційного права України. Підручник. Київ. Центр навчальної літератури. 2017. 554 с.

9. Погорілко В. Ф. Конституційне право України : підруч. / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; за заг. ред. проф. В. Л. Федоренка. Київ: КНТ, Ліра-К, 2011.

10. Процедура добору суддів Конституційного Суду України: на шляху формування конституційної юриспруденції у світлі європейських традицій та цінностей (тема номера). Право України. 2023. №7.

11. Совгиря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс : навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 556 с.

12. Тетарчук І. Конституційне право України. Навч. посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр навчальної літератури, 2022. 160 с.

13. Федоренко В. Л. Конституційне право України : підруч. /

До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 616 с.

14. Функціонування Конституції України в умовах війни: теоретичні засади та практичні реалії: матеріали міжнародного круглого столу, м. Ужгород, 27 червня 2022 р. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2022. 134 с. URL: <https://ccu.gov.ua/library/funkcionuvannya-konstytuciyi-ukrayiny-v-umovah-viyny-teoretychni-zasady-ta-praktychni>